

В ІНСТИТУТІ ЛІТЕРАТУРИ

ЧЕРГОВІ ШЕВЧЕНКОЗНАВЧІ СЕМІНАРИ

Роботу семінару (в онлайн-режимі) на пошану багатолітньої очільниці відділу шевченкознавства Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка (2001—2015), лауреатки Державної премії України в галузі науки і техніки В. Смілянської 12 листопада 2020 р. відкрив *О. Боронь* доповіддю «Науковий доробок Валерії Смілянської у координатах сучасного шевченкознавства», у якій назвав основні віхи наукової діяльності ювілярки, окреслив актуальність її праць нині. У доповіді «Шляхи рецепції постичних творів Шевченка» *Т. Пастух* наголосив на двох важливих компонентах розуміння творчості поета: традиції, в якій вона постала і була сприйнята, а також часовості кожної спроби усвідомлення його спадщини. Модерний погляд на Шевченкову поезію зосереджується на екзистенційній проблематиці людського самотворення і самореалізації, що в ній проявляється, а також на естетичних властивостях поетової мови загалом і образності зокрема. *Р. Харчук* у повідомленні «Катерина Керстен як читачка Шевченка: малоросійський дискурс» зосередилася на проблемі рецепції Шевченкової творчості в малоросійському середовищі XIX ст. на прикладі листів К. Керстен до родича О. Марковича, написаних у 1846 р. (містяться в матеріалах справи про Кирило-Мефодіївське братство). Саме в цих джерелах особового походження, на думку дослідниці, виявляється відверте ставлення до творчості поета в малоросійському дискурсі, висловлюється оцінка, для якої властиве зневажливе потрактування його постаті. Виступ «Шевченкознавчі розвідки Василя Щурата в часописі “Діло” (1910—1914 роки)» *А. Каличук* присвятила головню тим працям науковця, які досі майже не обговорювалися.

24 листопада 2020 р. так само в режимі онлайн відбувся 14-й шевченкознавчий семінар на тему «Традиційні та нові підходи до вивчення щоденника поета». У доповіді «“Журнал” Тараса Шевченка у контексті письменницьких щоденників XIX століття» *Є. Лебідь-Гребенюк* вдалася до зіставлення щоденника Шевченка з іншими зразками діарної прози XIX ст., що досі розглядалися лише в руслі національних літератур. Порівняння дало змогу дослідниці виділити типологічні особливості письменницьких щоденників відповідного періоду, а також з'ясувати специфіку «Журналу» на тлі схожих текстів. *О. Боронь* виголосив коротке повідомлення «Де містився згаданий у Шевченковому щоденнику трактир “Лондон”?» (див. його публікацію в п'ятому числі журналу «Слово і Час» за минулий рік). *Д. Єсипенко* («“Великий”, “неудобозабываемый” і “любица”: три контрасти у калейдоскопі Шевченкового “Журналу”») звернув увагу на трьох «персонажів» щоденника, до яких письменник прикладав найемоційніші, найпристрасніші епітети та оцінки. Уточнено подробиці поетового ставлення до М. Щепкіна, Миколи I та К. Піунової; пояснюються незвичні авторські номінації, що дістали суперечливе трактування в шевченкознавстві.

Отримано 24 листопада 2020 р.

Є. А.-Г.
м. Київ